

GLAZBENI DOGAĐAJI

PEDESET KONCERATA OZBILJNE GLAZBE U ŽUPNOJ CRKVI "SVIH SVETIH" - SESVETE

Prije šest godina u župnoj crkvi "Svih svetih" Sesvete, *Centar za kulturu NS Sesvete* organizirao je svoj prvi koncert ozbiljne glazbe. Bilo je to u okviru tradicionalne kulturne manifestacije "Sesvetski dani – tjedan kulture". Tih dana, moramo priznati, nismo ni slutili da ćemo istrajati do svečanog 50. koncerta. Sada kada smo to ostvarili red je zahvaliti onima bez kojih ta zamisao ne bi mogla biti ostvarena. Hvala sesvetskom župniku gospodinu Petru *Ribariću* i njegovom zvonaru gospodinu Grgi *Tomiću* koji su nas obasipali beskrajnom srdačnošću i ljubavlju. Bodrili nas i pomagali nam tako da smo po njima imali Božju pomoć za sve što smo s glazbenicima poduzimali. Zahvaljujemo *Fondu za kulturu grada Zagreba*, njegovom stručnom suradniku Antunu *Celio Cegi* te svim članovima *Odbora za glazbu* te kulturne institucije na velikoj vjeri u nas jer bez njihove podrške ne bi moglo doći do realizacije koncerata. Nastavnici glazbe u Osnovnoj školi "Luka" *Nevena Karamatić* i *Vlado Kramar* te *Mirjana Cerinski* i *Karlo Benko* iz škole "M. Badel" svojim neumornim animatorskim radom prenosili su na tisuće sesvetskih učenika ljubav prema ozbiljnoj glazbi. Kao nagradu za nesebičan trud dobili su sigurno poštovanje svojih učenika koji su krenuli u srednje škole s mnogo većim saznanjem o ozbiljnoj glazbi nego njihovi vršnjaci iz drugih rubnih dijelova grada Zagreba. Za učenike bio je to uz glazbeni doživljaj i edukativni moment koji smo zajedno sa crkvom htjeli među njima ostvariti. Nadam se da nisam neskroman kada ustvrdim da smo u tome i uspjeli. Što se ostalih posjetitelja tiče prosjek je po koncertu oko 60 posjetitelja zajedno s učenicima spomenutih škola, te ne smijemo biti nezadovoljni, jer to je posjet vrijedan pozornosti. Dogodilo se nekoliko puta da je prostor crkve bio i premalen, a tada je to za nas sve bio veliki događaj; umjetnici su često odlazili iz Sesveta iznenađeni i nadasve zadovoljni zbog oduševljenog prijema sesvetske publike. I na kraju ovog članka o koncertima ozbiljne glazbe u Sesvetama posebno bih se htio zahvaliti svim solistima i ansamblima koji su nam neki i po nekoliko puta nesebično darivali svoju reproduktivnu umjetnost. Krenimo redom kojim su nam u tih 6 godina dolazili: *Kvartet "Klima"* i *Vladimir Ružđjak, Zagrebački solisti*, *Hrvojkica Mihanović-Salopek, Želimir Puškarić, Zagrebački duhački kvintet*, *Tonko Ninić, Darko Petrinjak, Gudački kvartet Pro arte, Rahilka Burzevska, Universitas studiorum Zagrabienensis, Marijan Jerbić, Orkestar Muzičke omladine "Gaudeamus", Zagrebački puhački trio, Mario Nardeli-mlađi, Trio "Ars longa", Gudački kvartet Muzičke omladine Zagreba, Zagrebački kvartet, Branka Janjanin, Syntagma musicum, Muzička akademija Zagreb, Mirjana Bohanec-Vidović, Vjekoslav Lasković, Damir Dukić, Celjski godalni orkester, Collegium pro musica sacra, Rajka Dobronić, Vokalni ansambl "Goranovci", Djevojački pjevački zbor MOC-a, Duo "Požgaj", Miloš Lalošević, Mješoviti zbor KUD-a "Ivan Filipović", Milica Maravić, Dječji zbor "Zlatna nota", Mario Gjuranec, Ivan Nikolić, Marija Mlinar, Ars fisarmonica (kvartet harmonika), Vokalni ansambl "Zagreb" i na kraju 50. koncert održali su glazbenici ansambla "Collegium pro musica sacra". Tijekom svih koncerata puno su nam pomogli*

novinari *Večernjeg lista, Vjesnika, radija Sljeme* te tiskara "Grafema" iz Rugvice koja nam je sponzorirala brojne plakate i kataloge koji nisu po svojoj kvaliteti zaostajali za katalogima i plakatima glazbenih zagrebačkih dvorana. Da bi slika bila potpuna sve koncerte je kao glazbeni urednik i organizator (sa svojom malom ekipom u kojoj se nalaze *Vlado, Zoran* i ravnatelj *Narodnog sveučilišta Josip Herceg*) organizirao dolje potpisani *Ivica Percl*.

Ivica PERCL

SPLITSKA BOŽIĆNA KRONIKA

Proslava Božića ove je godine obilježena nizom glazbenih priredbi koje su održane u svetištu Gospe od zdravlja u Splitu, Gospe od otoka u Solinu i HNK-u. Učestalost i masovnost tih koncerata, popriličan stupanj izričajne korektnosti, pomiješane sa suzdržanom radošću kakva priliči našem povijesnom trenutku, temeljne su značajke ukupnih događanja. Posebice raduje obnova interesa za crkvenu glazbu pri čemu primjerno značenje ima domaće stvaralaštvo i općenito glazbeno nasljeđe, koje je predstavljeno uvijek u novim i zahtjevnijim obradama.

Svetište Gospe od zdravlja, bilo je središte okupljanja zbornih sastava (praksa koja je utemeljena prošle godine). Ovdje su tijekom jednoga tjedna upriličene tri glazbene večeri, na kojima je nastupilo više stotina izvoditelja, koji pretežno djeluju u okrilju splitskih župskih crkava. Bilo je u tome dirljivih prizora, posebice prigodom nastupa dječjeg zbora *Izbjeglice* (kojeg čine djeca prognanika iz Vukovara). Cjelokupni repertoar utemeljen na božićnim skladbama, koje se nižu u rasponu od gregorijanskog korala, preko hrvatske pučke tradicije do suvremenih skladbi, poslužio je kao izvrsna podloga za poticaj čuvstvenih i iskrenih raspoloženja. Posebice raduje što mladi pokazuju zamjetan interes za zbornu pjevanje. To se očituje u pomlađivanju postojećih, ali i stvaranju novih, poglavito dječjih i omladinskih zborova, čije se vrijednosti daju tek naslutiti, jer iza njih je tek kratko vrijeme umjetničkoga rada. Po brojnosti mladih koji su prevladavali u raznim zbornim sastavima može se naslutiti da se u Split vraća ljubav i povjerenje u zborni amaterizam, koji je nažalost gotovo utihnulo posljednjih desetljeća.

Taj dinamizam mladih osoba, njihovo oduševljenje za zajedničko djelovanje, toplina i iskrenost njihovih osjećanja činili su tri koncertne priredbe toliko čuvstvenima i dekorativno svečanim upravo zbog razdraganosti procvjetale mladosti. Veliku zaslugu u ovom prigodnom okupljanju ima fra *Stipica Grgat*, utemeljitelj spomenutog koncertnog ciklusa.

U uvodnoj večeri nastupila su četiri dječja zbora: "Srdelice", "Izbjeglice", te dva brojem nadmoćnija zbora nikla u spomenutom svetištu. Njihovo muziciranje zračilo je poletom kakvog mogu doći samo djeca. Manje nesigurnosti i nedotjeranosti odraz su neiskustva u komunikaciji s javnošću, prije nego nedovoljne pripremljenosti. Uostalom, nad njima bdiju daroviti glazbeni pedagozi.

Nastup renomiranoga muškog pjevačkog zbora *Brodosplit* i njihovog zborovođe *Vladimira Sunka*, činio se posebno zanimljivim. Ovaj sastav, mada u svome programu ima iznimno veliki broj skladbi crkvene ugođajnosti, ničim nije dao naslutiti da se može predstaviti cjelovečernjim božićnim programom. Puna osjetljivost za spomenute sadržaje, precizna intonacija, zamjetni

zvukovni sklad s kojim su iznijeli osam točaka utvrđenih programom (uz dva dodatka) u cijelosti su usklađeni s visokom reputacijom koju nose. Kao posebice vrijedan prilog u njihovom muziciranju treba izlučiti nadahnuti solo tenora Branka Kljakovića u skupnoj izvedbi Gruberove skladbe "Tiha noć".

Vrhunac svekolikih raspoloženja bio je na posljednjoj koncertnoj večeri na kojoj su nastupili, pretežno mješoviti zborovi župnih crkava: Gospe od Zdravlja, sv. Obitelji, sv. Križa, konkatedrale sv. Petra i katedralni sv. Dujma. Prvo iznenađenje večeri priredio je zbor č.s. milosrdnica, koji je neočekivano stupio u svečanom mimohodu pred oltar, pjevajući s preciznošću i finoćom koja uistinu osvaja (zborovoditeljica s. Mirta Mačina—Škopljanac, orguljašica u katedrali).

Ne sporeći se o vrijednosti svih koji su u ovoj večeri nastupili, čini se ipak da je stupanj uvježbanosti i učinkovitosti bio poprilično upadljiv. Naime, postojale su velike amplitude i oscilacije u glazbenom izričaju. Sveukupnim dojmom iznad svih se izdigao zbor katedrale sv. Dujma, koji je pjevao krajnje uzbudljivo i nadahnuo, precizan i profinjen u detaljima, moćan i jasan u cjelokupnom izričaju. Vrsnoća njihovog muziciranja ogledala se i u težini programa sastavljenog od tri programske točke (što je uostalom bio okvir izlaganja svim ostalim sudionicima), među kojima se dojmila Bartoluccijsva obradba "Adeste fideles". U potvrđivanju vrijednosti ovoga zbora posebne zasluge treba pripisati kapelniku Don Šimi Maroviću i stalnoj umjetničkoj suradnici (orguljašici) č.s. Mirti Mačini, koji su svojim zalaganjem i znanjem pridonijeli uspješnom predstavljanju ovoga zbora, izraslog na temeljima višestoljetne glazbene tradicije u splitskoj stolnoj crkvi.

Božićni koncert u HNK-u Split izdizao se više svojom idejnom stranom nego uvjerljivošću izričaja. Naime, program je bio djelomično sazdan na stvaralaštvu kapelnika stolne crkve s kraja XVIII. i početka XIX. stoljeća (J. Bajamonti, A. Alberti, I. Jeličić) uz koja se je skladno nadovezala Vivaldijeva "Gloria". To je bila prilika u kojoj se po prvi put u našem stoljeću nastojalo oživjeti sjećanja na ostatke bogatoga i vrijednog stvaralaštva zanemarenih skladatelja (prilagođenih ovoj prigodi). Pastoral "Coeli terra" J. Bajamontija i "Pastore quid lactamini" A. Albertija, stilski kultivirano (minuciozno dotjerano u detaljima) predstavili su solisti (Sveto Komnenović, tenor i Ratimir Klišić, bariton) uz podršku orkestra HNK-a Split pod ravnanjem Ive Lipanovića. Nažalost, određeni nesklad pojavio se u nastupu Muškog zbora HNK-a kod izvođenja Albertijeve skladbe, a puni nesklad i nesavršenost čuo se kod izvođenja "Te Deum-a" I. Jeličića.

Društvo prijatelja kulturne baštine Split, (26. prosinca) proslavilo je 20-tu godišnjicu svoga postojanja svečanom akademijom upriličenom u HNK-u. Od pozdravne riječi Stanka Piplovića, do zaključnog nastupa tradicionalnog suradnika i prijatelja ovoga Društva (Mješovitog zbora *Brodosplit*), sve je proteklo u jednostavnom sjaju svečarskog raspoloženja. Ničeg nije bilo što bi djelovalo kao samohvala, mada je ovo Društvo svojim djelovanjem uistinu zavrijedilo obilje javnih priznanja. Ono je bilo i ostalo iskreni zagovornik i promicatelj tradicionalnih vrijednosti grada i njegove bogate prošlosti i kulture. Uostalom ova svečanost je protekla u isticanju tek djelića bogatoga splitskog poetskog i glazbenog nasljeđa.

U ravnomjernim izmjenama uglavnom pjesničkih ili glazbenih točaka, predstavila se nadarena grupa recitatora *Narodnog sveučilišta Split* i prvaci drame HNK-a *Zdravka Krstulović* i *Josip Genda* (djela M. Marulića, T. Ujevića, I. Gundulića), te brojni splitski glazbenici. Uvodničar glazbenog programa bio je *Ratomir Klišić*, čije je sugestivno pjevanje "Oj Splitte grade" (J. Hatze) pratila preciznim glasovirskim pomacima i inventivnim obojenjima *Vera Pavasović*. Umjereno dopadljiva bila je izvedba *Koncerta za flautu i gudače* R. Matza, čiju je slojevitost solističkog parta primjerno izvela *Ana Domančić—Krstulović*. Prepun maštovitog dinamizma, precizno dotjeran i stilski besprijekoran bio je nastup sopranistice *Sanje Madunić*, uz umjetnički zrelu podršku sastava: *Ana Domančić*, flauta, *Sanja Milić*, oboa, *Gordana Meštrović*, violina, *Tomislav Kurte*, fagot, *Jadranka Garin*, klavir. Posebno su obilježje dali raspjevani članovi Muškog pjevačkog zbora *Brodosplit*, predvođeni raspoloženim i sugestivnim dirigentom *Vladimirom Sunkom*. Ovaj njihov nastup bio je sastavljen iz odabranih ulomaka stvaralaštva E. Cosetta, M. Rašana, I. Zajca, nakon čega su slijedili uzbudljivi dodaci, iz njihovog božićnog programa.

Kod nas su karitativni koncerti postali svakidašnjica. Javljaju se u različitim varijantama, najčešće prepleteni pjesničkim i glazbenim predlošcima domoljubivog naboja. Zbog učestalosti djelotvorni učinak ovakvih akademija postupno opada i uspijevaju se održati ili privući oni programi koji su pročišćeni od suvišaka. U kategoriju uspješnih ubraja se priredba održana u crkvi Gospe od otoka u Solinu. Odabrani stihovi što su ih kultivirano kazivali prvaci drame *Zdravka Krstulović* i *Josip Genda*, kao i njihovi kolege glazbenici iz Splitskog HNK-a, kao i glazbeni amateri iz Solina, svaki su na svoj način dali prilog uspjehu ove korisne manifestacije. Kod toga sve je teklo promišljeno i spontano, dinamično i slikovito, podržano primjernim ponašanjem i odobravanjem javnosti.

Zanemarimo li djelovanje splitskih profesionalaca, koji su oplemenili, ali i uzveličali ovu priredbu svojim nastojanjima, ugodno iznenađenje činile su domaće snage. Glazbeno nasljeđe predstavili su *Pivači Salone* u raspoloženju iskrene odanosti i čuvstvenosti. Bio je to dodir s prošlošću koja nažalost polako iščezava, ali koja dodiruje i snaži rodoljubiva čuvstva novih naraštaja. Mlađe generacije pokazuju sklonost prema organiziranom pjevanju, koje nipošto nije lišeno spontanosti. Pače, prisjećajući se ne tako davnih iskustava, možemo kazati da je od ne tako davnog susreta sa *Zborom mladih Gospe od Otoka* učinjen kvalitativni pomak u njihovom umjetničkom izražavanju. Tomu pridonosi opći entuzijazam, kojeg ispravno usmjerava i podgrijava umjetnički rukovoditelj, daroviti glazbenik *Tomislav Radić*. Ovakve prigode u kojima se stapaju istovrsna osjećanja profesionalaca i amatera, protkana finim dinamizmom odabranih i odmjerenih točaka, pokušaji su vrijedni priznanja. Spominjemo tek nazočnost vrijednih članova *Puhačkog kvinteta* i *Komornog seksteta* koji profesionalno djeluju u okviru HNK-a Split, koji su svojim nastojanjima pridonijeli uspjehu ove kulturne priredbe.

Miljenko GRGIĆ